

ნინო შატერაშვილი, PhD, MSW

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის, სოციალური და პოლიტიკური მეცნიერებების ფაკულტეტის ასოცირებული პროფესორი

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს, სსიპ საგანმანათლებლო დაწესებულების მანდატურის სამსახურის უფროსის მოადგილე

სოციალური მუშაკის როლი ინკლუზიური განათლების მხარდამჭერ სისტემაში

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტროს ძალისხმევით მიმდინარეობს ინკლუზიური განათლების მხარდამჭერი სისტემის რეფორმირება. რეფორმირების მიზანია არსებული მხარდამჭერი მომსახურებების ეფექტიანობისა და ხელმისაწვდომობის ზრდა. ეს კი არსებული მომსახურებების ინკლუზიურობის ზრდასა და მომსახურებების მიღების საჭიროების მქონე მოსწავლეთა მოცვის გაფართოებასაც გულისხმობს. კერძოდ, საგანმანათლებლო დაწესებულების მანდატურის სამსახურის, ფსიქოსოციალური მომსახურების მიწოდების უზრუნველყოფას არა მხოლოდ ტიპური განვითარების, არამედ სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროებისა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე მოსწავლეებისთვისაც, რაც ამჟამად ვერ ხორციელდება. ამასთან იგეგმება მომსახურებების ადმინისტრირება ერთი მიწოდების ადმინისტრაციული უწყების - საგანმანათლებლო დაწესებულების მანდატურის სამსახურის მიერ.

ახალი ხედვის შესაბამისად, განახლებული მხარდამჭერი სისტემის წიაღში მომსახურებების მოდიფიცირება გააუმჯობესებს მათ შორის კოორდინაციას და შეამცირებს მომსახურებების მიმღებთათვის მომსახურებით სარგებლობის ბარიერებს. სტატიაში გაშუქდება სისტემის ფუნქციონირების განახლებულ ხედვა, რომელიც სხვა ცვლილებებთან ერთად, განათლების სისტემაში ახლად განვითარებული სოციალური მუშაკის კომპონენტის გაძლიერებასაც ისახავს მიზნად.

სოციალური მუშაკები ამჟამად ჩართულები არიან მოსწავლეთა ფსიქოსოციალური მომსახურების მიწოდების პროცესში სასკოლო გარემოში. ისინი არაერთ შემთხვევაზე მუშაობენ. სოციალური მუშაკები არ შემოიფარგლებიან სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროებისა და შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე მოსწავლეებისთვის ინდივიდუალური პრობლემების მოგვარებით და მათი სკოლაში ინტეგრირების, სოციალური შეჭიდულობის გაძლიერების საკითხებს და სოციალურ ადვოკატობასაც მოიცავენ თუმცა ყველა მოსწავლისათვის ინკლუზიური სასკოლო გარემოს ფორმირებისათვის კვლავ არსებობს ხელშემშლელი ფაქტორები. ამ გამოწვევების ფონზე თანაბრად მნიშვნელოვანია ცოდნის გაღრმავებაც და სამიზნე ჯგუფისათვის მომსახურების მომწოდებელთა კოორდინირებული მუშაობაც. ახალი სისტემის ფორმირების კვლავ და კვალ სოციალური მუშაკი უფრო აქტიურად და ეფექტიანად იქნება ჩართული ამ სამიზნე ჯგუფისათვის მომსახურების მიწოდების პროცესში, დატვიცხული კონცეფციისა - *ზოგადსაგანათლებლო სისტემაში სოციალური მუშაობის კონცეფცია* და დატვიცხული სტანდარტების - *სოციალური მუშაკისთვის სოციალური მუშაობის პროფესიული სტანდარტები* შესაბამისად. სტატია წარმოადგენს ხედვას ამ კომპონენტის განვითარებისა და პოტენციური გამოწვევების შესახებ.

საკვანძო სიტყვები: ინკლუზიური განათლება, ახალი მხარდამჭერი სისტემა, სოციალური მუშაკი, ფსიქოსოციალური მომსახურება.

Nino Shatberashvili, PhD, MSW

Associate professor at the Faculty of Social and Political Sciences of Ivane Javakhishvili Tbilisi State University
Deputy Head of the Office of Resource Officers of the Educational Institutions of the Ministry of Education and Science.

Role of Social Worker in Inclusive Education Support System

The Ministry of Education and Science of Georgia launched a reform of the Inclusive Education Support System with the aim to enhance the effectiveness of and accessibility to existing support systems. This embeds the widening of the catchment of pupils in need of service receipt and diversification of services. Specifically, the Unit of Psycho-social Service of the Office of Resource Officers of Educational Institutions which provides services to children with typical development will expand its services to this target group. Another objective of the reform is to develop a service provision system under one administrative unit – The Office of Resource Officers of Educational Institutions.

In line with the new vision, the modified system will refine the intersystem service coordination and reduce access barriers. The article will reflect on the functioning of a new system which in addition to other changes introduces the strengthening of the social work component, which is newly introduced to the education system. Social workers are already involved in the service provision for pupils. They work on myriad problems that pupils face and are not limited to service provision on an individual level for children with special educational needs, and children with disabilities. Social Work service entails work on school integration, strengthening of social cohesion, and social advocacy, however, there are various hindering factors for inclusion of all children in the educational system. In line with the pace of new system development, enhancement of the knowledge base and service delivery coordination is equally important. This will enable social workers to effectively deliver service to children with special educational needs and children with disabilities in accordance with the adopted concept of *Social Work in the Education System* and *Professional Standards for Social Workers*.

Keywords: inclusive education, new support system, social worker, psychosocial service.